

Forgiftning - farlige giftstoffer i hjemmet

Flere ting i hjemmet, som visse stueplanter og madvarer, kan være mere eller mindre farlige for vore familiedyr. Når vi her i juletiden hygger os med julestjerner, azaleaer, rosiner, vindruer og chokolade, udgør de en forgiftningsfare for vore firbenede venner.

Af dyrlæge Sabine Förderer

Hvis din hund udviser tegn på forgiftning, f.eks. pludselig nedstemthed, usikker gang, opkast, blodig diarre, udslet, kramper eller andet, bør du straks kontakte din dyrlæge.

Ved forgiftning kan din hund dø, hvis den ikke får den fornødne hjælp. Din dyrlæge vil give din hund drop, så lever og nyrer tager mindst mulig skade, mens giftstofferne udskilles af kroppen. Til visse typer giftstoffer findes der en modgift, og det er altså vigtigt, at du så vidt muligt er klar over, hvilke giftstoffer din hund kan have været i kontakt med.

Chokolade

Chokolade indeholder giftstoffet theobromin. Theobromin påvirker hundens nervesystem, hjerte og muskulatur og fremmer vandudskillelsen. Der er stor forskel på,

hvor meget theobromin forskellige typer af chokolade indeholder. Her indeholder mørk chokolade mere end mælkechokolade, mens hvid chokolade indeholder mindst theobromin. Symptomerne på chokoladeforgiftning viser sig inden for de første 24 timer efter indtagelse. Hunden vil virke svimmel og rastløs, have hjertebanken og savle, have mavesmerter og kaste op, ligesom den kan få en øget drikkelyst og hyppig vandladning. Hvis det drejer sig om en stærk forgiftning, vil hunden få en hurtig vejrtrækning og hjertebanken. Hunden kan også få diarre samt blodig urin med urininkontinens. Mange ejere lægger desuden mærke til den muskelstivhed, som en stærk forgiftning medfører. I meget slemme tilfælde kan der også ses blåfarvning af hundens slimhinder samt feber og muskelkramper. I sjældne tilfælde kan hunden dø af de akutte

kredsløbsproblemer, som forgiftningen medfører.

Vindruer og rosiner

Vindruer og rosiner indeholder et ukendt giftstof, der kan give hunden livstruende, akut nyresvigt. Købe-vindruer er lige så giftige som usprøjtede vindruer, og det er da heller ikke en sprøjtegift, men et stof i druen, der forgifter hunden. Oftest ser ejeren mavetarm-irritation, opkast og diarre allerede 2 timer efter indtagelsen. 5-6 timer efter vil hunden virke trist, få diarre og have begyndende nyresvigt med hyppig vandladning. Efter 24 timer ses akut, livstruende nyresvigt samt nedstemthed, diarre, opkast, anoreksi (spisevægring), kramper, bugsmerter og blodmangel. Hvis hunden får et nyresvigt, vil den oftest dø af dette. I andre tilfælde kan hunden overleve, men få kronisk dårlige nyrer. Hos visse hunde kan så få som 7 rosiner fremkalde forgiftningstegn. En vindrue eller rosin kan således ikke skade hunden, mens der er grund til bekymring, hvis hunden har spist flere vindruer eller rosiner.

Menneskemedicin - herunder ibuprofen

Hunde er ikke mennesker, og mennesker er ikke hunde. Derfor må ejere aldrig give hunden menneskemedicin, medmindre egen dyrlæge eller vagtdyrlægen har godkendt dette. Det sker ikke sjældent,

at en hund forgiftes med menneske-
skemedicin.

Her er en af de hyppigste for-
giftninger forgiftning med smerte-
stillende medicin, der indeholder
ibuprofen. Ibuprofen-præparater er
nogle af de mest brugte smertestil-
lende [præparater her i Danmark](#).
Eksempler på smertestillende me-
dicin, der indeholder ibuprofen er
produkterne: Apain, Brufen, Ibu-
metin, Ibuprofen, Ibureumin, Ibut-
op, Ipren og Pedeia. Disse smerte-
stillende piller ligger i mange dan-
ske hjem og anvendes bl.a. ved
svage smerter, menstruations-
smerter, gigtsygdomme, sene-ske-
de-hinde-betændelse eller ved ten-
nis-albue. Desværre tror mange
ejere, at hunden også kan have
gavn af en sådan smertestillende
pille og anvender dem derfor ukrit-
tisk, hvis hunden halter eller har
ledsmerter. Ibuprofen er dog gif-
tigt for hunde og kan meget hurtigt
slå hunden ihjel. I de fleste tilfælde
når hunden dog kun at vise tegn på
forgiftning, hvorefter ejeren hur-
tigt dukker op hos dyrlægen. Ved
milde forgiftninger ses kvalme,
opkast, diarre, bug smerter og ano-
reksi (spisevægring). Ved moderat
forgiftning ses blodig diarre, blod-
forgiftning og urinvejssygdom
med nyresvigt. Ved stærk forgift-
ning vil hunden gå i chok, få kram-
per, gå i koma og dø.

Løg og hvidløg

Løg (*Allium* spp.), f.eks. alm. løg,
purløg og hvidløg indeholder gift-
stofferne N-Propyl-Disulfid og S-
methyl-L-cystein sulfoxid (SMCO),
der kan give pludselig blodman-
gel. Hvidløg er mindre giftige end
almindelige løg, men bør alligevel
fodres med yderste forsigtighed.

Hvidløg har en række positive
effekter, hvis det fodres i meget lil-
le dosis, mens det kan give forgift-
ninger, hvis det fodres i for stor do-
sis. Kosttilskud, der indeholder
hvidløg, bør derfor kun fodres ef-
ter samtale med dyrlægen, idet va-
redeklarationen på mange hvid-
løgprodukter ikke tager højde for,
at hunde kan forgiftes af hvidløg.
Hvidløgs ønskede virksomme stof-
fer er nogle svovlforbindelser, der

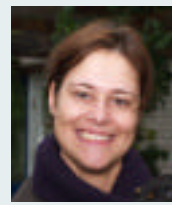
til dels er bundet til "hvidløgslug-
ten". Lugtfrie hvidløgprodukter
er derfor ofte mindre virksomme
end friskt, knust hvidløg.

Der er lavet en række under-
søgelser på hunde. Det er doku-
menteret, at hvidløg har antibakte-
rielle, [dvs. desinficerende egenska-](#)
[ber](#) over for bakterier. Hvidløg har
en desinficerende effekt ved en
evt. hudbetændelse, ligesom det
har et højt indhold af svovlholdige
aminosyrer, der er essentielle stof-
fer i opbygningen af pelsen. Hvid-
løg har også en antibakteriel og
stabiliserende effekt på mave-
tarmkanalen.

Hos hunden har hvidløg en mild
repellerende, dvs. skræmmende ef-
fekt på lopper. Hvidløg vil altså
have en mild beskyttende effekt
hos hunde, hvilket kan være fint,
hvor loppepresset er meget lille.
Hvis din hund har levende lopper
eller omgås andre hunde eller kat-
te, vil hvidløg ikke kunne beskytte
tilstrækkeligt. Hvidløg kan heller
ikke slå levende lopper ihjel, ej
heller orm og andre parasitter. Her
skal du i stedet henvende dig til
din dyrlæge for at få den rette
rådgivning.

Kølervæske

Kølervæske indeholder giftstoffet
ethylen-glycol, som hunden ned-
bryder til en mængde giftige stof-
fer, der kan give akut, livstruende
nyresvigt. Kølervæske har en sød
smag og er derfor attraktivt for
hunde. Normalt opbevares køler-
væske sikkert i en plastdunk,
men kan ved uheldige tilfælde bli-
ve tilgængeligt for hunden. Køler-
væske er en fedtet væske, og eje-
ren kan da ofte se, at hundens poter
er smurt ind i kølervæske. Ved
mistanke om forgiftning skal eje-
ren straks kontakte dyrlægen. Jo
senere dyrlægen kontaktes, jo
større er risikoen for, at hunden
dør eller får varige nyreskader. Ved
forgiftning ses slingren, kvalme,
opkast, hurtig vejrtrækning og
hjerterebank, øget drikkelyst med
hyppig urinering, væskemangel,
nedsat kropstemperatur og kram-
per. Efter 12 timer bestemmes
hundens skæbne. Enkelte hunde er

*Denne artikel
er skrevet af
dyrlæge Sabi-
ne Förderer,
der har opret-
tet hjemmesi-
den [www.hun-
deleksikon.dk](http://www.hun-
deleksikon.dk), hvor denne arti-
kel og mange andre gode arti-
kler og råd om dyr kan læses.*

så alvorligt påvirket, at de får
kramper og går i koma. Hvis hun-
den ikke dør, tager sygdomsfor-
løbet ofte 3-4 uger. Hvis hunden
overlever et nyresvigt, skal den
fremover leve med kronisk dårlige
nyrer.

Kartoffelplanten og rå kartofler

Kartoffelplanten (*Solanum tubero-
sum*) er tæt beslægtet med planter
fra natskyggefamilien. Umodne
kartofler, rå grønne kartofler, kar-
toffelplantens grønne blade og kar-
toffelæblerne indeholder giftstof-
ferne solanin og chaconin. Solanin
er ætsende, kan give mavetarm-ir-
ritation, pludselig blodmangel og
påvirker hundens nervesystem.
Desværre er det ikke altid let at se,
om en rå kartoffel har et grønligt
skær, og det er da svært at undgå
risikoen for disse giftstoffer. For-
giftningen er dog oftest mild, og
det er således ikke sikkert, at hun-
den udviser tegn på forgiftning.
Dette skyldes, at stoffet solanin
optages meget dårligt af hunden,
ligesom det ofte omdannes til min-
dre giftige stoffer, der hurtigt ud-
skilles fra kroppen.

Symptomerne på kartoffelfor-
giftning viser sig som mavetarm-
irritation med kvalme, opkast, ned-
sat appetit, bug smerter og blodig
diarre.

Nervesystemet påvirkes også.
Hunden vil virke sløv og fraværen-
de, den vil få kramper og vil be-
gynde at savle.

Til tider ses åndedrætsbesvær,
lammelse af kroppens muskler
samt bevidstløshed. Kogte kartof-
ler udgør ingen sundhedsmæssig
risiko for en sund og rask voksen
hund.

Top 10

- hyppigste forgiftninger hos hund

- Medicin (menneskemedicin eller overdosering i hjemmet)
- Rottegift
- Sneglegift (metaldehyd)
- Insektgift (organofosfater)
- Kølervæske (ethylenglycol)
- Tungmetaller
- Alkohol
- Giftige planter
- Nydelsesmidler - kaffe, te, tobak og chokolade
- Andre forgiftninger

Forskellige giftstoffer i hjemmet

Dette er en liste over mere eller mindre giftige stoffer i hjemmet. Hvis din hund viser tegn på forgiftning eller anden sygdom, bør du kontrollere, om din hund kan have haft kontakt med ét eller flere af nedenstående stoffer. Visse stoffer er så giftige, at der skal meget små mængder gift til at slå hunden ihjel.

Andre stoffer er mindre giftige og kan da give milde forgiftningstegn.

Kontakt din dyrlæge, hvis du har mistanke om forgiftning.

Afkalker - myresyre, eddikesyre, oxalsyre
Algegift
Alkohol
Anemone (plante) - protoanemonin og anemonin
Anilin og anilinfarvestoffer
Arsen
Avocado - prunasin
Bejdsemiddel - fenoler
Benzin og benzindampe
Blegemiddel - hyperchlorid
Blomstergødning - nitrater og nitrit
Blå-grøn alger - bl.a. nervegifte og levergifte
Broccoli (rå) - isothiocyanat

Cannabis / marihuana / hash - delta-9-tetrahydrocannabinol (THC)
Chokolade - theobromin
Cola - koffein
Deodorant - p-dichlorbenzol
Desinfektionsmidler - fenoler og formaldehyd
Drivhusgasser - propan og butan
Dværgbærmispel (plante) - cyanogene glycosider / blåsyreglykosider
Erantis (plante) - glykosider
Fingerfilodendron (stueplante) - bl.a. oxalsyre og calciumoxalat
Fremkaldervæske og fixer - borsyre og p-methylphenol
Fyrværkeri - tungmetaller og salte
Gebisrens - perborat
Glasuld
Guldregn (plante) - cystein og metylcystein
Ildslukker - chlorbrommethan
Insektgift
Insekt spray - diethyltoluenamid
Julestjerne (stueplante) - euphorbin og euphorobin
Kartoffelplanten og rå kartofler - solanin og chaconin
Kaffe - koffein
Kakao - theobromin og koffein
Kastanje (plante) - aesculin
Kloakrens - NaOH, KOH
Koralkirsebær (stueplante)
Kristtorn (plante) - bl.a. ilicin, ilexanthin og ilicinsyre, cyanogene glykosider og digitalis lignende gifte
Køddvarer med nitrit - nitrat kan omdannes til nitrit
Kølervæske - ethylenglykol (har en sød smag)
Lampeolie - benzindestillater
Liguster (plante) - syringin og syringopicin
Liljekonval (plante) - digitalisglykosiderne convallatoxin, convallamarin, convallasid og saponin
Lim - acetone
Løg - N-Propyl-Disulfid og S-methyl-L-cystein sulfoxid (SMCO)
Medicin - menneskemedicin fra husapoteket
Motorolie - benzindestillater
Mistelten (plante) - lectin, visko-
toxiner, cholin og acetylcholin
Molluscicider (sneglegift)
Møbelplejemiddel
Møbel polish - terpentin
Mølpulver - naphthalin
Mønter - kobber, zink, nikkel
Narkotika
Nitrat
Nitrit
NPK-gødning - nitrogen, fosfor og kalium
Opløsningsmiddel - terpentin
Pinselilje - narcissin og narcipoetin
Påskelilje - narcissin og narcipoetin
Primula (plante) - primin
Rengøringsmiddel - fenoler
Rottegift
Rustbeskytter - oxalsyre og NaF
Rå broccoli - isothiocyanat
Rå grønne kartofler - solanin og chaconin
Rosiner - ukendt giftstof
Selen
Sigøjnerblad (stueplante) - bl.a. calciumoxalat og oxalsyre
Skoplejemiddel - fenoler
Solcreme - phenylbenzimidazol
Spray / pletfjerner - tetrachlorethylen
Sprays - dichlormethan og xylol
Stormhat (plante) - akonitin samt andre alkaloider
Stueazalea (stueplante) - grayanotoxiner
Svampegift
Te - koffein og theophyllin
Termometer - kviksølv
Terpentin
Thuja (plante) - terpenenet thujon
Tobak - nikotin
Tulipaner (plante) - alkaloidet tulipin
Tungmetaller / metaller - aluminium, bly, cadmium, kobber, kviksølv, zink
Tændstikker - kaliumklorat
Tændvæske / brikker - metaldehyd
Tøsalt - NaCl2 og CaCl2
Ukrudtsmiddel
Vedbend / efeu (plante) - glykosidet hederagin
Vindruer - ukendt giftstof
Vintergæk (plante) - narcissin og narcipoetin